

BOROVSKÉ LISTY

www.havlickovaborova.cz * urad@havlickovaborova.cz * 569 642 101

Ukrajina,
str. 8

František Janáček,
str. 10

Čtvrtý z mudrců,
str. 15

Jedlová v Orlických horách se pro 23 žáků sedmého až devátého ročníku stala na týden na přelomu ledna a února druhým domovem. V chatě Lenka v podstatě jen přespávali a stihli trochu večerního programu, ale jinak trávili čas na svazích v Deštném, kam jezdili skibusem na výborně upravené sjezdovky. Po zoufalém začátku ledna bylo na konci měsíce sněhu všude dost, a tak si ho mladí lyžaři narámně užili.
Foto: Jakub Janáček

SLOVO STAROSTY

Milí spoluobčané!

Většina z nás si uvědomuje výhody

venkova. Krásná příroda, do které máme blízko – většinou stačí ujít pár desítek metrů a jsme za vsí v tichu naší malebné krajiny. Za poslední dekady se podařilo v naší krajině udržet pořádek

a černé skládky postupně zmizely. Příčinou není jen osvěta, na které se pracuje už ve školních lavicích.

...pokračování na str. 3

BOROVSKÉ LISTY, MĚSÍČNÍK, NÁKLAD 550 KS, VYDÁVÁ MĚSTYS HAVLÍČKOVA BOROVÁ, IČ: 00267431. ZDARMA DO KAŽDÉ DOMÁCNOSTI. UZÁVĚRKA PŘÍŠTÍHO VYDÁNÍ VŽDY 20. DEN V MĚSÍCI. TISK ZAJIŠŤUJE TISKÁRNA V RÁJI, PARDUBICE, www.tiskarnavraji.cz. REDAKČNÍ RADA: Bc. Hana Tonarová, Mgr. Martina Brychtová, Ing. Jitka Malcová, Bc. Jakub Janáček, Klára Vencová, Hana Ledererová, Bc. Yulia Lukyanova. TITUL ZAPSÁN DO EVIDENCE PERIODICKÉHO TISKU; REGISTRAČNÍ ČÍSLO PŘIDĚLENÉ MINISTERSTVEM KULTURY: MK ČR E 20838

Sbor dobrovolných hasičů Havlíčkova Borová
vás srdečně zve na tradiční
HASIČSKÝ PLES,
který se koná 11. února 2023
v místní sokolovně.
Hraje kapela FORTUNA.
Začátek ve 20:00 hod.
Bohatá tombola.

Na vaši účast se těší pořadatelé.

TJ SOKOL HAVLÍČKOVA BOROVÁ, z. s.

srdečně zve všechny děti, maminky, tatínky, babičky, dědečky,
prababičky, pradědečky, tety a strýce na letošní

DĚTSKÝ KARNEVAL

neděle 19. 2. 2023

14.00 hodin

sokolovna Havlíčkova Borová

vstupné dobrovolné

Pro všechny je připravena spousta
dobrot, soutěží, zábavy a překvapení!

Nezapomeňte si s sebou vzít konfety 🍬

JDE HAVLÍČKOVU BOROVU

Sobota
18. 2. 2023

Na vědomost se dává,
že letošní masopustní průvod pod vedením

TJ Sokol Havlíčkova Borová, z. s.

vypukne **v sobotu 18. února 2023** od 8.00 hodin ranních
na náměstí v Havlíčkově Borové.

Sraz masek je v 7.30 hodin v hospodě Za Sokolovnou.

Kdo by se chtěl k nám do průvodu připojit, je srdečně vítán!

Vítězek z masopustního průvodu bude věnován na nákup sportovního vybavení
pro naše mladé fotbalisty, kteří hrají za naši organizaci a reprezentují tak
v širokém okolí náš spolek a Havlíčkovu Borovu.

Otevřete nám dveře
a užijte si s námi
masopustní veselí!

POZVÁNKA

Laponsko očima dobrovolnice
jak cestovat jinak...

Promítání a povídání

v pátek 24. února 2023 v 17:30
v horní zasedačce v Havlíčkově Borové

Na setkání se těší Jitka Malcová

DĚTSKÁ BURZA

pátek 3. 3. 2023
v čase od 14.00 do 17.00
hasičská zbrojnice Havlíčkova Borová

prodávat **BUDEME**

- ✓ Dětské oblečení – čisté, odžmolkované
- ✓ Čistou obuv
- ✓ Dětské knížky, hračky
- ✓ Kočárky, autosedačky
- ✓ Sedačky, sedačky na kolo
- ✓ Odrážedla
- ✓ Dětské sportovní vybavení
- ✓ Postýlky, chůvičky
- ✓ **NOVĚ** Ergonomická nosítka a šátky na nošení

prodávat **NEBUDEME**

- ✗ Rozbité, nefunkční, poškozené věci
- ✗ Špinavé, roztrhané a jinak neprodejné oblečení a boty
- ✗ Ponožky a spodní prádlo
- ✗ Těhotenské oblečení
- ✗ Oblečení větší než vel. 158 (12 – 13 let)
- ✗ Boty větší než vel. 38

VÝBĚR oblečení: středa 1. 3. od 16.00 do 18.00
VÝDEJ oblečení: pondělí 6. 3. od 16.00 do 17.00

Kontakt pro bližší informace: margeistova@seznam.cz

ZVEME VÁS
ve spolupráci
s Místní lidovou knihovnou
na autorské čtení knihy

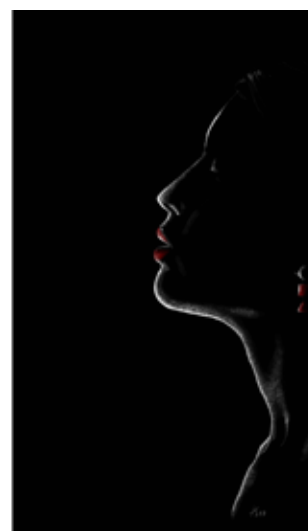
KDYŽ JE V NOCI ZIMA

v sobotu 25. února 2023 od 17 hod.
v rodném domku KHB

Těšíme se na vás :)

Účinkují:
Jana Sobotková, Petr Macoun a
pozvaní přátelé

Dobrovolné vstupné bude použito
na nákup nových knih do místní
knihovny.

...pokračování ze str. 1

Pomohlo i vybudování skládky komunálních odpadů v Ronově nad Sázavou. Pro mnohé to je odporné zařízení, ale když se dobře provozuje, dokáže vyřešit mnoho praktických problémů. Kam tím směřuji? Narážím tak na to, čím lidé dnes topí ve svých kamnech. Víím, že se jedná o výjimečné případy, ale přesto se stále nepodařilo zcela vymýtít pálení odpadů v domácnostech. Chápu, že energie jsou drahé a situace není jednoduchá, ale chovejme se zodpovědně. Odpad

do kamen nepatří a zdraví nás všech je přednější. Děkuji!

Cena svozu popelnic firmou AVE je pro rok 2023 opět navýšena, ale to se dalo očekávat. Proto zastupitelé hledají cesty, jak snížit náklady na naše odpadové hospodářství. Jednou cestou je zavést 14denní cyklus svozu popelnic. O této variantě jednáme se svozovou firmou AVE a čekáme na její kalkulaci.

U tříděných složek odpadu jako je papír, plast a sklo řešíme s majetkovou komisí vybudování nových míst po obci. Cílem je zrušit kontejnerové místo u pošty a u sokolovny. Víím, že už jednou to v obci zvedlo vášně, když se mělo nové místo vybudovat jinde. Tomu se chceme vyvarovat, a proto se budeme snažit navrhnout takové řešení, které nebude omezovat sousedy, dopravu a samotný svoz. Je potřeba si uvědomit, že situaci je nutné řešit. Stávající shromaždiště jsou neřízenými smetišti. Oproti ostatním obcím máme výhodu v podobě sběrného dvora. Ten je i přes zimní období otevřen

a termíny jsou uvedeny vždy na konci Borovských listů.

PROJEKTY

Rozpracováno máme hned několik zá-
měrů, které vidíme jako priority. Pro-
jekt „Modernizace vodáren“ je staveb-
ně povolen a nyní hledáme vhodný
dotační titul. Ve stejném stavu je i pro-
jekt „Chodník K Vepřové“, kde máme
také vydané stavební povolení a řeší-
me dotační podporu. Na stavební úřad
jsme předali i kompletní dokumentaci
na parkovací plochu u sokolovny. Nyní
čekáme na vyjádření, jestli bude nut-
né něco doložit. V projektu parkovací
plochy má dojít k vybudování chodníku
podél sokolovny až po novou školu,
k opravě komunikace a k vybudování
parkovacích stání. Dále pracujeme na
projektu sanace staré kořenové čistírny
a splaškové kanalizace v Peršíkově.

NOVÉ PARCELY

Pokud se podaří veřejně projednat
změnu územního plánu č. 2, která se
bude konat 1. března, můžeme okamžitě
začít projektovat nové parcely. Když
nám bude štěstí a úřady přát, za rok by
se mohlo začít se zasítováním lokality
Pod moštárnou.

Přemysl Tonar

SLOVO MÍSTOSTAROSTY

Vážení spoluobčané,
jako každý rok vás chci i letos sezná-
mit s hospodařením v obecních lesích
v uplynulém roce. Městys Havlíčko-
va Borová momentálně hospodáří na
69 hektarech lesa a ke dni 31. 12. 2022
bylo v obecních lesích vytěženo 1.954
m³ dřeva. Z velké části se opět jednalo
především o kalamitní dřevo napadené
kůrovcem nebo o dřevo z polomů. Na
počátku loňského roku se zdálo, že je
kůrovec na ústupu a že máme vyhráno.
Bohužel opak byl pravdou a vytěženy
musely být některé porosty, se kterými
se pro těžbu vůbec nepočítalo.

Dále došlo k dotěžení několika
přestárých a silně prořídlých porostů.
Do konce roku se podařilo zobchodovat
téměř veškeré palivové dřevo (vlákninu)
a na skládkách zůstala kulatina, která
bude odvezena v okamžiku, kdy to
počasí dovolí.

Prodej kulatiny i vlákniny si městys
i v loňském roce zajišťoval sám. Výkupní
cena kulatiny se během roku výrazně
zvýšila a nyní se stabilizovala na
průměrné částce 2.600 - 2.800 korun/
m³. Prognóza na první kvartál letošního
roku je velice příznivá a cena kulatiny
by mohla atakovat hranici 3000 korun/
m³. Cena vlákniny vyrostla během
uplynulého roku na neuvěřitelných

1600–1700 korun/m³. V loňském roce
jsme také začali praktikovat vývoz
klestu a jeho další zpracování. Během
roku začala být štěpka z klestu žádanou
komoditou, za kterou se velice dobře
platí.

V pěstební činnosti jsme se v loň-
ském roce snažili napravit některé ne-
dostatky z předchozích let. Probíhala
výsadba v nových lokalitách. Byly po-
staveny oplocenky v zatáčke nad Cihel-
nou a Pod Skalkou a obě byly osázeny.
Sázení se opět ujali borovští myslivci.
Brigádníci a samovýrobci paliva vyčistili
několik míst od kletstí a připravili tak lo-
kalitu k výsadbě. Pro letošní rok máme
již zpracovaný projekt na zalesnění,
abychom neměli na jaře problémy
s nákupem sazenic. V plánu je výstav-
ba několika oplocenek a jejich zalesně-
ní (Peršíkov, nad Cihelnou). Počítáme
s odstraněním starých dřevěných oplo-
cenek a s výchovnými zásahy v mladých
porostech. Doufám, že se nám podaří
zbylé lesy uchránit před nepříznivými
vlivy a zachovat tak naše největší bo-
hatství pro budoucí generace.

PRODEJ DŘEVA

Spousta našich občanů se na mě obrací
s dotazem, zda budeme v letošním roce
prodávat palivové dříví. Bohužel musím
odpovědět, že v letošním roce prodej
palivového dřeva drobným odběrate-
lům neplánujeme. Pokud by se zájemci
našli, cena by byla stejná za jakou pro-
dáváme mimo obec. Musíme se chovat

jako řádní hospodáři. Děkuji za pocho-
pení.

Ing. Josef Nevole

BANKOVNÍ ÚČTY MĚSTYS HAVLÍČKOVA BOROVÁ

NÁZEV ÚČTU	Zůstatek účtu k 31. 12. 2022
BÚ Česká spořitelna	8 889 537,40
Fond rozvoje bydlení ČS	431 221,25
ČSOB Municipální konto	6 730,76
ČSOB Spořicí účet	21 116,51
ÚČET hasiči	0,00
ČNB Účet dotace	726 374,59
Fond vodovody	18 882,20
Fond kanalizace	56 922,00
CELKEM	10 160 784,71
Transparentní účet	16 200,00

Zpracovala: Magda Hošáková,
ekonom městysse

Za období prosinec - největší příjem - ve výši
825.119,- Kč daň z přidané hodnoty

Za období prosinec - největší výdaj - ve výši
2.331.917,37 Kč za stavební práce MŠ

Z JEDNÁNÍ ZASTUPITELSTVA ZE DNE 20. 1. 2022

Omluveni: Ladislav Luňáček, Ing. Josef Nevole, Bc. Hana Tonarová, Drahoslava Ende

Po zvolení ověřovatelů zápisu bylo schváleno usnesení z minulého jednání a program tohoto jednání.

Novostavba mateřské školy:

ZM schválilo uzavření Dodatku č. 10 ke Smlouvě o dílo ze dne 9. 4. 2021 se zhotovitelem PWB stavby s.r.o., IČO 01434837. 11-0-0

Starosta informoval, že příští týden v rámci kontrolního dne budou sepsány zjištěné nedodělky na novostavbě mateřské školy. Městys může odprodat dodavatelské firmě odvodňovací žlaby, které nebudou pod svahelem za školkou nakonec potřeba, a to za nákupní cenu. Dodatek smlouvy č. 10 řeší ponížení díla o 23 622,05 korun bez DPH (Změnový list č. 24) a změnu úhrady závěrečné faktury. Celková částka bude rozdělena na dvě splátky v různých termínech splatnosti. Částku v celkové výši 2 000 000 korun uhradí městys nejpozději 15. 4. 2023, zbývající částka pak bude uhrazena do 30 dnů od předání díla. Na zaplacení by měl mít městys dostatek peněz, neboť očekává příchozí platbu za prodej dřeva a finance z podílu v Lesním družstvu obcí Přibyslav. Pokud by bylo ale potřeba, je možné projednat s obcí Jitkov prodloužení doby půjčky, kterou od ní městys má.

Změnový list č. 24 vychází ze změny projektové dokumentace venkovních ploch – přemístění parkovacího stání do nově připravovaného parkoviště u budovy sokolovny (jeho vybudování je podmínkou kolaudace MŠ). Dále řeší doplnění provozového lanového zábradlí vnitřního schodiště.

Kvůli možnosti žádat o dotaci z ministerstva pro místní rozvoj je potřeba schválit pasport komunikací a zároveň dokázat, že u sokolovny je parkovací plocha již několik let, ačkoliv v katastru nemovitostí je plocha vedená jako zahrada.

Budova stávající mateřské školy (a obecních bytů v čp. 220) bude nabídnuta k prodeji, až vybraná firma zpracuje odhadní ceny. Budovu „staré“ školky se zahradou bude ještě nutné vyjmout z územního plánu z plochy občanské vybavenosti a změnit ji na plochu smíšenou venkovskou.

ZM schválilo uzavření Dodatku č. 1 ke Smlouvě příkazní: Novostavba mateřské školy v Městysi Havlíčkova Borová – 2021 – technický dozor investora, uzavřené 15. 6. 2021, se zhotovitelem Pavel Bureš, IČO 72959657, Havlíčkův Brod, jehož předmětem je navýšení smluvní ceny o 195.000 korun bez DPH. 11-0-0

Na základě změny objemu prací na novostavbě mateřské školy požaduje zhotovitel, zastoupený Vitem Dohnalem, navýšení honoráře pro výkon technického dozoru stavebníka o 195 tisíc korun (nově tedy celkem 740 tisíc korun bez DPH). Cena díla vzrostla o téměř 6 milionů korun. Dobře odvedenou práci ušetřil zhotovitel městysi nemalé finanční prostředky a starosti. Starosta dodal, že po dobré zkušenosti byli

František Machovec s Vitem Dohnalem osloveni, aby zpracovali oponenturu na rozpočet projektu Parkoviště u sokolovny.

Program rozvoje městyse

Starosta sdělil, že je nutné se nejprve sejít s Finančním výborem, aby se dohodli, co by městys chtěl ještě letos realizovat, a poté se domluvit, komu městys nechá zpracovat nový Program rozvoje městyse na další období. Ten je potřeba mít aktuálně zpracovaný z důvodu podávání žádosti o dotace. Ing. Simona Karásková zjistí, zda by na jeho vypracování bylo možné žádat o dotaci v rámci nějakého dotačního titulu. Odhaduje, že přibližná cena vypracování plánu rozvoje se bude pohybovat kolem 50 tisíc korun.

Obnova katastrálního operátu

Nyní po zplatnění katastrálního operátu je možné začít s vyřizováním žádosti o odkup či směnu pozemků. Možností je zřídit pracovní skupinu v součinnosti s majetkovou komisí, která by žádosti posuzovala a dále doporučovala další pozemky městyse k prodeji. Zastupitelé se většinou shodli na stanovení jednotné prodejní ceny a majetková komise vypracuje směrnici.

RŮZNÉ

Starosta informoval o pozemkových úpravách v Peršíkově, které budou probíhat v extravilánu obce. V první polovině měsíce března se majitelé a všichni účastníci sejdou v sokolovně na úvodním jednání, během něhož bude zvolen sbor zástupců (zástupce vlastníků pozemků, zástupce obce...). Starosta navrhl Ladislava Hájka a Jana Frühbauera. Další dva členy je možné ještě promyslet.

Starosta dále informoval o aktualizaci územního plánu č. 2, bude následovat veřejné projednání, sporné změny byly vyřazeny.

Jiří Halama jako předseda majetkové komise byl osloven redakční radou, aby informoval, jaké žádosti byly již komisí řešeny. Uvedl, že nebyl obeznámen se staršími nedorozhodnutými žádostmi, které obdržela k řešení ještě majetková komise minulého složení. Na to reagoval starosta, že ihned po shodě na složení majetkové komise na listopadové radě, požádal Jiřího Halamu, aby se s ním spojil kvůli osobnímu předání podkladů na úřadě.

Jiří Halama a Ing. Veronika Tonarová požadují, aby občané měli nadále možnost nákupu dřeva od městyse za cenu, za kterou ji prodává zpracovatelům (starosta zmínil momentální odběratelskou cenu dřeva cca 1.400,- Kč/m³). Starosta uvedl, že požadavek bude projednán s místostarostou, který má prodej dřeva na starosti.

Příští jednání zastupitelstva starosta předpokládá 10. 2. 2023.

Z JEDNÁNÍ RADY MĚSTYSE ZE DNE 8. 11. 2022

Omluven Ing. Josef Nevole

RM schvaluje rozpočtové opatření č. 14/2022. 4-0-0

RM souhlasí se stavbou „Výstavba komunikace a parkovacích ploch, k. ú. Havlíčkova Borová“ na pozemcích dle situačního zákresu a dle projektové dokumentace, kterou Městys Havlíčkova Borová jako majitel dotčených pozemků a zároveň investor stavby nechal vypracovat Ing. Jaroslavem Roušem, IČO 41001117, Žďár nad Sázavou, ČKAIT 1003357. 4-0-0

RM souhlasí v rámci stavby „Výstavba komunikace a parkovacích ploch, k. ú. Havlíčkova Borová“, dle projektové

dokumentace vypracované Ing. Jaroslavem Roušem, IČO 41001117, sídlo Vejmluvova 316/53, 591 02 Žďár nad Sázavou, ČKAIT 1003357, s připojením dotčených pozemků na dopravní a technickou infrastrukturu v majetku Městyse Havlíčkova Borová, který je zároveň investorem akce. 4-0-0

RM schvaluje ukončit pachtovní smlouvu (ze dne 6. 4. 2016) uzavřenou se Zdeňkem S. z Havlíčkovy Borové. 4-0-0

RM bere na vědomí výpověď z pachtovní smlouvy (ze dne 1. 8. 2016) na pozemek par. č. 102/3 v k. ú. Havlíčkova Borová podanou pachtýřem Radkem M. z Havlíčkovy Borové.

Z JEDNÁNÍ RADY MĚSTYSE ZE DNE 21. 11. 2022

RM schvaluje rozpočtové opatření č. 16/2022. 5-0-0

RM schvaluje cenovou nabídku společnosti OREP MaR s.r.o., IČO 14074699, Hliněná 1477, 583 01 Chotěboř na havarijní opravu elektroinstalace v budově staré sokolovny čp. 272, ul. Pivovarská. 5-0-0

RM neschvaluje poskytnutí finančního příspěvku/daru v roce 2023 spolku ADIVADLO z Havlíčkova Brodu. 5-0-0

RM bere na vědomí žádost Jana R. z České Bělé o přidělení

obecního bytu.

RM bere na vědomí žádost Pavla O. z Havlíčkova Borové o přidělení obecního bytu.

RM bere na vědomí žádost Marie Š. z Havlíčkova Borové o dořešení situací ohledně majetkoprávních vztahů.

RM bere na vědomí roční investiční plán na rok 2023 předložený spolkem TJ Sokol Havlíčkova Borová z Havlíčkova Borové.

Z JEDNÁNÍ RADY MĚSTYSE ZE DNE 7. 12. 2022

RM schvaluje rozpočtové opatření č. 17/2022. 5-0-0

RM schvaluje uzavřít s Krajem Vysočina Jihlava Dohodu o zajištění ubytování dle § 6d odst. 2 zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem

na území Ukrajina vyvolaných invazí vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů. 5-0-0

RM bere na vědomí vzor žádosti o povolení kácení dřevin rostoucích mimo les.

Z JEDNÁNÍ RADY MĚSTYSE ZE DNE 28. 12. 2022

RM schvaluje rozpočtové opatření č. 18/2022. 5-0-0

RM schvaluje uzavřít Dodatek č. 7 ke kupní smlouvě na zajištění odvozu separovaného odpadu (navýšení ceny plnění) se zhotovitelem AVE CZ odpadové hospodářství s.r.o., IČO 49356089, provozovna Žďár nad Sázavou. 5-0-0

RM neschvaluje uzavřít Dodatek č. 21 ke smlouvě ze dne

2. 11. 1994 uzavřené s Miloslavem Odvárkou, ODAS o zajištění odvozu tuhého komunálního odpadu (navýšení ceny plnění) se zhotovitelem AVE CZ, odpadové hospodářství s.r.o., IČO 49356089, provozovna Žďár nad Sázavou a požaduje kalkulaci na 14denní svaz celoročně. 5-0-0

Z JEDNÁNÍ RADY MĚSTYSE ZE DNE 30. 12. 2022

RM schvaluje rozpočtové opatření č. 19/2022. 5-0-0

RM schvaluje žádost Základní školy a Mateřské školy Havlíčkova Borová o udělení souhlasu s přijetím daru ve výši 10.113 korun od paní Anety Holcmanové, Havlíčkova Borová

čp. 376. Finanční částka je určena na zájmové aktivity dětí, kulturní akce, pomůcky pro výtvarnou a pracovní výchovu dětí v Mateřské škole Havlíčkova Borová. 5-0-0

Z JEDNÁNÍ RADY MĚSTYSE ZE DNE 17. 1. 2023

Rada městyse schvaluje:

RM schvaluje Redakční komisi 2022-2026 ve složení: Bc. Hana Tonarová – předseda, členové: Mgr. Martina Brychtová, Ing.

Jitka Malcová, Bc. Jakub Janáček, Bc. Klára Vencová, DiS., Bc. Yuliya Lukyanová, Hana Ledererová. 5-0-0

(upraveno pro potřeby zpravodaje znamená, že zápis nebo usnesení ze ZM či RM je pouze minimálně upraven, někdy zkrácen, častěji dovysvětlěn a především převeden z „úřednicktiny“ do „lidštiny“ tak, aby to byl souvislý text a nikoli sled písmen, čísel a těžko odhadnutelných zkratk; celé znění je pak zveřejněno na webu městyse a lze je kdykoli porovnat s verzí v BL)

SLOVO HEJTMANA

HEJTMAN KRAJE INFORMUJE

Svůj letošní první příspěvek budu věnovat dobrým zprávám z Kraje Vysočina, které možná mohly zapadnout v záplavě informací spojených s ostře sledovanými volbami prezidenta. Děkuji všem, kteří využili svého práva a volili.

Je nás víc! Každoroční dobrou zprávou je údaj ze statistik krajských nemocnic. Za rok 2022 bude mít v rodném listě některé město z Vysočiny zapsáno 4 938 děvčat a chlapců.

Stavíme! Podle harmonogramu prací pokračuje stavba kamenného lůžkového hospice v blízkosti Nemocnice Havlíčkův Brod, v prvním čtvrtletí zahájíme druhou fázi rekonstrukce vstupního pavilonu Nemocnice Nové Město na Moravě a během několika týdnů začne stěhování vybraných provozů do nového pavilonu Péče o rodinu v pelhřimovské nemocnici. Velké stěhování

čeká za pár týdnů i nové klienty Sociálního centra Kraje Vysočina v Jihlavě. Na 130 klientů bude moci využívat služby pobytového zařízení, které stojí v těsné blízkosti Nemocnice Jihlava.

Pečujeme! V částech regionu chybí kapacity především v ordinacích dětských lékařů. Situace bohužel není lepší ani v sousedních krajích. Pro obsazení volných ordinací nebo přilákání nových lékařů, kteří by se starali především o dětské pacienty, dělá vedení Kraje Vysočina maximum. Bohužel – nepomáhá ani finanční motivace. Prozatím k dílčímu řešení pomohly svým přístupem Nemocnice Havlíčkův Brod a Nemocnice Pelhřimov, které chtějí na přelomu jara a léta letošního roku otevřít ve svých areálech po jedné pediatrické ordinaci.

Nově nabízíme finanční

podporu i městům a obcím, které otevrou novou fungující ordinaci nejen dětského lékaře, ale i stomatologa. Dobrou zprávou je, že v současné době se na lékařských fakultách vzdělává s podporou stipendia Kraje Vysočina už 18 budoucích stomatologů, kteří plánují po ukončení studia působit v našem regionu.

Uklízíme! Připravujeme 14. ročník Čisté Vysočiny. Dobrovolníci budou Vysočinu uklízet v termínu od 10. do 23. dubna 2023. Registrace byla spuštěna, potrvá až do konce února a je dostupná pod odkazem <https://www.kr-vysocina.cz/cistavysocina>. V této aplikaci si dobrovolníci vyberou úsek silnice, který chtějí uklízet. Situace se zlepšuje a odpadků kolem silnic, které chodí každoročně uklízet, se vyskytuje méně.

Přeji Vám úspěšný rok 2023.

Vítězslav Schrek,
hejtman Kraje Vysočina

VOLEBNÍ ÚČAST V BOROVÉ BYLA O 10 PROCENT VYŠŠÍ NEŽ REPUBLIKOVÝ PRŮMĚR

Dva lednové víkendy se v Havlíčkově Borové otevřela volební místnost, neboť celá republika již potřetí volila prezidenta republiky. Přímá volba se poprvé uskutečnila v lednu 2013, podruhé v roce 2018 a nejvíce hlasů při obou volbách získal Miloš Zeman.

V historicky třetí přímé volbě prezidenta se v prvním kole utkalo osm kandidátů a volební účast byla 13. a 14. ledna v Havlíčkově Borové téměř o deset procent vyšší (77,6 % - tedy 596 lidí ze 768 lidí zapsaných v seznamu) než byl republikový průměr (68,24 %). Výsledek volby v obci však shodně kopíroval ten celorepublikový. V něm Petr Pavel získal pouze o 0,41 % hlasů více (což v reálu znamená o 22.843 hlasů), v Borové o tři hlasy více než Andrej Babiš (192 x 189 hlasů).

V druhém kole se celorepubliková účast u voleb zvedla na 70,25 %, v Borové o kousek poklesla na 77,08 %. Volit u nás přišlo tedy o čtyři lidi méně než v prvním kole. V prvním kole byly všechny hlasy platné, ve druhém vhodili voliči v obci sedm lístků neplatných. Zvolený kandidát Petr Pavel získal v rámci celé České republiky o 16,65 procent – tedy o 959.105 hlasů více než druhý z kandidátů Andrej Babiš. V Havlíčkově Borové dostal dokonce o 24,45 % více hlasů, to znamená o 143 hlasů víc (364 x 221 hlasů).

Hana Tonarová

Kandidát		1. kolo		2. kolo	
číslo	příjmení, jméno, tituly	hlasy	%	hlasy	%
1	Fischer Pavel	44	7,39	X	X
2	Bašta Jaroslav	18	3,02	X	X
+4	Pavel Petr Ing. M.A.	192	32,26	364	62,22
5	Zima Tomáš prof. MUDr. DrSc.	9	1,51	X	X
6	Nerudová Danuše prof. Ing. Ph.D.	104	17,47	X	X
+7	Babiš Andrej Ing.	189	31,76	221	37,77
8	Diviš Karel PhDr.	13	2,18	X	X
9	Hilšer Marek MUDr. Bc. Ph.D.	26	4,36	X	X

STATISTIKA NEMUSÍ BÝT NUDA ANEB KOLIK JE NÁS V BOROVÉ?

V současné době žije v naší obci a přilehlých místních částech celkem 963 obyvatel, což je v celoroční rekapitulaci o tři obyvatele méně než na konci roku 2021. Přírůstek se tak téměř vyrovná úbytku obyvatel naší obce. V průběhu roku se stav měnil, nejvíce jsme měli 966 obyvatel v lednu a říjnu, nejméně 959 v dubnu. Z 963 obyvatel je trvale přihlášeno 54 v Peršíkově a 24 v Železných Horkách.

Zatímco v roce 2021 se 18 lidí přistěhovalo a 19 odstěhovalo, loni to bylo 16 přistěhovaných a 19 odstěhovaných lidí. V roce 2021 se narodilo 11 dětí, a zemřelo 13 lidí. Loni se narodilo 9 dětí (dva chlapci a sedm holčiček) a devět lidí zemřelo (tři muži a šest žen).

Dlouhodobě se tak městys

pohybuje těsně pod hranicí tisícovky obyvatel. Pro srovnání – v roce 1880 zde žilo téměř 1900 obyvatel v cca 220 domech. Poté byl nastartován setrvalý pokles, který byl nejrazantnější od roku 1910 do druhé světové války. Přesto až do 60. let minulého století tu

žilo stále více než 1000 obyvatel v cca 280 domech. V dalších letech se počet obyvatel snižoval až na minimum v roce 1970 – 882 obyvatel, počet domů se setrvale zvyšoval až na více než 360. Podobný, ovšem ještě dramatictější vývoj zaznamenaly místní části Železné Horky a Peršíkov. V roce 1930 trvale žilo v Železných Horkách 272 obyvatel, v Peršíkově ve stejný rok 182 obyvatel ve více než 30 domech.

Hana Tonarová

POČET OBYVATEL PODLE ČÁSTI OBCE K 31. 12. 2022			
ČÁST OBCE	Občané s platným (i adresa úřadu) trvalým pobytem		
	CELKEM	MUŽI	ŽENY
Havlíčková Borová	885	446	439
Peršíkov	54	29	25
Železné Horky	24	14	10
CELKEM	963	489	474

PRODLOUŽENÍ VODOVODU

Městys přistoupil k prodloužení vodovodní větve v Peršíkově pro novostavbu Jana Vambery. Jsme rádi za každého člověka, každou rodinu, která u nás chce bydlet a založit rodinu. Prodloužení a zokruhování vodovodu až po Andresovy bylo v plánu s připravovanou výstavbou splaškové kanalizace. Městys chtěl vyjít vstříc, což taky udělal, a část vodovodu se položila už nyní. Proč? Aby mohla být novostavba řádně napojena a městys neblokoval rozvoj Peršíkova. Klimatické podmínky nebyly ideální a všichni dotčení si užili své, proto všem děkuji za trpělivost. Jak nám to umožnila technika a počasí, ihned se výkop začistil a doplnil o drčený asfalt.

Přemysl Tonar

SETKÁNÍ OSLAVENCŮ

Do příjemného prostředí borovského muzea pozveme ve čtvrtek 27. dubna všechny oslavence, kteří od loňského podzimu oslavili svá životní jubilea. Tuto formu oslavy jsme zvolili z řady důvodů – jednak nebudou muset na starostu a místostarostu čekat lidé doma, nic chystat, ani uklízet, naopak – obsloužíme a pohostíme je my v rodném domku, takže budou mít vše bez práce a starostí. Dále budou mít šanci potkat se s dalšími oslavenci a pohovořit si s nimi a zároveň jim bude k dispozici starosta i místostarosta, kterých se budou moci na cokoli zeptat.

Jak to bude probíhat? Oslavenci, kteří budou mít před 27. dubnem za sebou narozeniny 70, 75, 80 a všichni nad 80 let, obejdeme s pozvánkami. Na začátku týdne, v němž bude oslava probíhat, se pak telefonicky doptáme, zda přijdou a případně, zda chtějí přivést autem až na místo, což využívají lidé z místních částí nebo ti, kteří mají problémy s pohybem. Po skončení oslavy pak zase zájemce rozvezeme do jejich domovů. Na místě bude připraveno jak občerstvení, tak krátký program. Všichni se na vás moc těšíme

Hana Tonarová, kulturní komise

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ

I v tomto volebním období se vracíme k tradici Vítání občánek. Úřad městyse Havlíčkova Borová spolu s kulturní komisí jej chystá na neděli 19. března 2023 odpoledne a přihlásit se na Vítání občánek mohou rodiče dětí, které se narodily od září 2021 do konce roku 2022. Přihlášku najdete na webu obce www.havlickovaborova.cz v sekci Aktuálně. Do vyhledávače stačí zadat heslo Přihláška k vítání občánek. Nebo si ji vyžádejte osobně či mailem na úřadu městyse. Podmínkou je trvalé bydliště matky v Havlíčkově Borové. Vyplněnou přihlášku vraťte zpět na úřad městyse **do konce února 2023**. Přihlášení rodiče obdrží pozvánku na vítání s konkrétními údaji ke slavnostnímu odpolední.

(red)

DOBROVOLNÍČÍ NA FARMĚ U POLÁRNÍHO KRUHU

Jednoho dne jsem se rozhodla cestovat jiným způsobem než klasicky s cestovní kanceláří či kamarády. Našla jsem levnější variantu a ještě u toho můžu být užitečná! Procvičím si jazyk, poznám místní lidi a kulturu mnohem intenzivněji. Přes jeden z placených portálů nabízejících dobrovolnickou práci workaway.info jsem si našla práci za byt a stravu, která by mě těšila a naplňovala. Po zkušenostech v Portugalsku jsem se vydala na malou farmu do Laponska ve Švédsku, blízko polárního kruhu. Chcete vědět, co bylo nejtěžší a na co vzpomínám ráda? Přijďte si to poslechnout a podívat se na fotky v pátek 24. února do zasedací místnosti Úřadu městyse v Havlíčkově Borové. Od 17.30 hodin vám budu vše vyprávět osobně. Těším se na vás a vaše dotazy... Plakát na str. 2.

Jitka Malcová

KDYŽ POPRVÉ SLYŠÍTE VÁLKU VE SVÉM MĚSTĚ, NEVÍTE, CO DĚLAT. MYSLÍTE JEN NA TO, KDE JE VAŠE RODINA.

Sirény, prázdné regály, neustálé úprky do sklepa a člověk se bojí usnout...

V únoru si připomínáme rok od začátku války na Ukrajině. Už rok existuje přímo v Evropě místo, kde se lidé skutečně bojí o své životy, kde neví, jestli přežijí další den, týden... A co je nejhorší – neví, kdy to skončí. Žijí bez pitné vody, která by jim tekla z kohoutku a spláchla záchod, bez elektřiny a dalších – pro nás – absolutně samozřejmých věcí. Ten rok nás postupně otupil. Zvykli jsme si, že se „za humny“ bojuje, že tam umírají lidé, děti. A přímo v naší obci žijí lidé, kteří z válečného území utekli, aby si zachránili holý život. Žijí vedle nás a my netušíme, jaké hrůzy zažili. Děkuji paní Julii Lukyanové za to, že se s námi byla ochotná podělit o to, co před rokem zažila.

(Hana Tonarová)

Bylo 15. března. Ležela jsem na podlaze na chodbičce lůžkového vozu a usmívala se. Co na tom, když všechna kupé byla plná a nebyla místa nejen k ležení, ale dokonce ani k sezení. Co na tom, že můj syn spal vestoje a já si lehla na podlahu. Ale opustili jsme okupaci! A jedeme z Ukrajiny do jiné země, kde není válka. Co na tom, že nevíme jak dlouho a kam přesně. Co na tom, že jen s jedním batohem. Ale budeme žít.

Můj válečný příběh je jako tisíce jiných. Není tak hrozný, aby z něj tuhla krev. Ale nikdy nezapomenu na to, co jsem tehdy zažila.

24. února 2022 brzy ráno mě vzbudil můj syn: „Mami, začala válka!“

Válka. Nikdy jsem si nemyslela, že tohle budu muset podstoupit. Nevěděli jsme, jak se chovat. Odkud útok přichází? Měli bychom utéct z města? Doufali jsme, že pokud by se k nám ruské jednotky přece jenom dostaly, tak ne hned první den. Ale mýlili jsme se. Odpoledne jsem se vracela z lékárny, když jsem uslyšela první výbuchy a později dělostřeleckou palbu. Pak jsem si uvědomila, že válka už je v mém městě, v Konotopu.

Hlavně se postarat o děti

Teorie je teorie, ale když poprvé slyšíte skutečné exploze, nevíte, jak jednat. Jestli si raději lehnout na zem, hledat úkryt nebo jít dál? Nedaleko byl bunkr, ale uvědomila jsem si, že syn zůstal doma, byl sám a nevěděl, co má dělat. Takže jsem se sehnula a běžela domů. Ta krátká cesta se mi zdála nekonečná.

První dny jsem nemohla jíst ani spát. Hodně nám bralo sílu nekonečné sledování zpráv. Proměnila jsem se v jedno ucho. Vypnula jsem lednici a kotel, protože se mi stále zdálo, že slyším sirény. Zalepili jsme okna, zateplili sklep, dali jsme tam vodu, konzervy, chleba, deky a teplé oblečení. Působilo to dojmem jakési jistoty, byť iluzorní.

25. února mi volala známá a požádala mě, abych si k sobě vzala její děti. Válka ji zastihla v Kyjevě. Okamžitě spěchala domů, ale v polovině cesty je vysadili, protože železnice a dálnice daleko ve vnitrozemí byly zablokované okupanty.

Péče o děti mi trochu pomohla přijít na jiné myšlenky. Bylo potřeba někde sehnat potraviny, vybrat hotovost. V podmínkách okupace je to opravdové dobrodružství. Stalo se každodenním zvykem analyzovat, kde najít bezpečnější místa, kam se schovat v případě ostřelování.

Omezit zprávy, raději zpívat

Nyní bylo mým úkolem chránit děti. Třetího nebo čtvrtého dne časně ráno jsem se vyděla, když jsem uslyšela hvízdání rakety, která letěla nad domem. Později se v dálce ozval výbuch. Vzbudila jsem manžela a děti. Zatímco jsme se oblékali, přeletěla nad domem

klid, protože děti vše vycítí. A napětí rostlo každým dnem.

Vzdušné poplachy byly stále častější a trvaly déle a déle. Museli jsme sedět ve sklepe 3 až 5 hodin v kuse.

Všechno raketovou rychlostí

Z neustálého napětí mě začala pomalu zlobit psychika. Nejvíce jsem si přála ticho. Čekala jsem na noc, protože přes den jsem se při každém zvuku třásla. Když se ale venku setmělo, bylo to ještě horší, protože tehdy většinou začaly kvílet sirény. Spát se dalo jen v oblečení, ale tělo nechtělo usínat v ponožkách a sportovní soupravě. Navíc jsem se neustále bála usnout ze strachu, že

Ve sklepe uprostřed zásob, vody, evakuačních batohů a s kočkou trávil rodina spoustu hodin. Foto: archiv autorky

další raketa. Než jsme stihli utéct do sklepa, už se někde ozval druhý výbuch.

Uvědomili jsme si, že musíme reagovat rychleji. Po každé siréně jsme poslušně seběhli do krytu. Ale i tam to bylo hodně děsivé, protože každý den jsme slyšeli, jak v sousedních městech pod troskami umírají celé rodiny.

Abychom překonali strach, zkrátili jsme dobu, po kterou jsme sledovali zprávy. Místo toho jsme se modlili, četli Bibli a zpívali si. Opravdu to pomohlo. Bylo pro mě velmi důležité zachovat

neuslyším sirénu, takže jsem skoro nespala. Chránila jsem alespoň spánek mých chlapců.

Zvykli jsme si obléct se a skočit do sklepa tak rychle, že by nám to každý záviděl! Už jsme si na to vytvořili celý systém! Dům byl udržován v naprostém pořádku, takže nám nic nestálo v cestě do sklepa.

Obecně bylo vše prováděno rychle. Děti umyté, jídlo uvařené a zkonsumované raketovou rychlostí.

Směju se, že máme nový alarm:

jakmile vejdu do kuchyně, začne houkat siréna. Někdy jsme měli štěstí a podařilo se nám vzít s sebou do sklepa misku s jídlem. Častěji jsme ale seděli hladoví. S jídlem z evakuačního batohu nebylo kam spěchat. Kdo ví, jak dlouho budeme muset v tom sklepe zase sedět?! A možná najednou budeme zavaleni a budeme tam muset zůstat týden nebo déle?

Doplňování strategických rezerv nebylo jednoduché. Lidé ve městě se nejvíce báli hladu... Jenže regály v obchodech jsou již dávno prázdné, všechno je vyprodané (viz foto 2). Auta, která se snažila přivést zboží do města, byla prostě rozstřílena.

Jelikož poplachy trvaly mnoho hodin, syn se naučil spát v bunkru. Spolu s kočkou. (foto 1) Toto jsem já nikdy nevládala. Trávila jsem čas zkoumáním biblických proroctví souvisejících s touto válkou. Dávalo nám to naději. Stále jsme ale nevěděli, jak dlouho tyto události potrvají. Cítila jsem, že moje fyzické síly docházejí. Pochopila jsem, že už to dlouho nevydržím. Začala jsem se modlit, aby mi Bůh pomohl najít cestu z této situace. Odejít? Rozhodně! Ale

vydělilo mě to. Když bude k dispozici „zelený koridor“, nestane se pastí? A kde je bezpečnější?! Pokud je možné jet na neobsazené území Ukrajiny, neznamená to, že tam zítra nepoletí raketa.

Bylo to nesnesitelné. A pak jsme

jednoho dne viděli, jak Bůh odpovídá na naše modlitby.

Pokračování v příštím čísle Borovských listů.

Yulia Lukyanova, novinářka z ukrajinského televizního kanálu ATV

Doplňování strategických zásob nebylo nic jednoduchého. Lidé ve městě se nejvíce báli hladu. Foto: archiv autorky

PODĚKOVÁNÍ ČLENŮM REDAKČNÍ RADY

První čtyři roky redakční rady v Havlíčkově Borové (2018 – 2022) byly v mnoha ohledech velkou zkušeností asi pro každého ze sedmi jejích členů. Učili jsme se za pochodu, s kolegy řešili řadu praktických problémů s programem, grafikou, texty, stanovovali jsme nějaký systém práce. Po volbách ještě tři měsíce fungovala redakční rada v původním složení, ačkoli jsme již oslovovali nové členy pro další volební období.

Velký dík a vděčnost za přístup, týmovost, ochotu pracovat i po nocích a o víkendech, o Vánocích a na Silvestry (uzávěrka a nejvíce práce máme většinou koncem měsíce) patří každému z členů redakční rady.

Speciální dík pak loučím se členům - Mgr. Janě Žákové, Ing. Lindě Burianové a Ing. Janě Pavlasové. Díky! Šest ze sedmi členů redakční rady stávající i nové pracují pro obec ve svém „volném“ čase bez nároku na odměnu. Hanka Ledererová je sice zaměstnanec obce, ale Borovské listy s námi bez řečí řeší po večerech i nocích, o víkendech, ve svátek nebo když je nemocná. Takže i jí patří velký dík. Pokud vám v Borovských listech něco chybí, určitě můžete zanechat dotaz na úřadu městyse, u jednotlivých zastupitelů nebo u mě ve schránce na Náměstí čp. 12.

Dovolte mi, abych vám zároveň představila nové členy redakční rady: Ing. Jitka Malcová, profesí

učitelka na střední škole, nyní v důchodu, Bc. Klára Vencová, DiS., pracovnice muzea a knihovny, a Bc. Yulia Lukyanova, ukrajinská novinářka s praxí z televize. I další čtyři roky se budeme snažit nabídnout vám ke čtení to nejdůležitější i nejzajímavější, co se v Havlíčkově Borové děje. Jsme přístupní konstruktivní kritice, návrhům na zlepšení, a zároveň jsme rádi za vyjádření podpory a pochvalu, protože to je také to jediné, co za práci dostáváme – vynadáno nebo uznání. I na vás záleží, jestli nás práce pro obec bude bavit...

*Hana Tonarová,
předsedkyně redakční rady*

MAJETKOVÁ KOMISE INFORMUJE

Majetková komise je kompletní, schopná a především „ochotná“ pracovat.

Do konání lednového jednání zastupitelstva obdržela majetková komise pouze dvě ústní žádosti, a to:

1. Z obecního pozemku parcelní číslo 4255 v ulici Polní vyvěrá a následně teče voda, která na komunikaci při záporných teplotách vytvářela nebezpečný led přes celou šířku vozovky. Začátkem prosince jsem svolal členy MK přímo na místo. Jednohlasné

stanovisko bylo předneseno na radě městyse a odsouhlaseno. V polovině ledna byl zásah na obecním pozemku proveden a jde o řešení definitivní, které nevyžaduje další náklady ani údržbu.

2. Pronájem části pozemku parc. č. 4071 Jaroslavu K. na uskladnění dřeva pro řezbářské účely, cca 100 m². Začátkem ledna bylo provedeno místní šetření a vyslechnuty požadavky nájemce. Návrh řešení byl přednesen radě městyse a bude připravena nájemní smlouva.

Žádné další požadavky ani informace o čekajících žádostech od vedení jsem do konání lednového zastupitelstva neměl. Podklady pro další šetření mi byly předány v pondělí 23. ledna. V průběhu února se majetková komise nad žádostmi seje, v případě potřeby bude provedeno místní šetření a návrhy na řešení předáme na jednání rady městyse, případně na březnové jednání zastupitelstva.

*Jiří Halama,
předseda majetkové komise*

561 202 049 - účetní ZŠ, 087 ředitelna

561 202 089 - sborovna, 093 družina

561 202 033 - jídelna

734 230 317 - MŠ

info@zsborova.cz; www.zsborova.cz

POŽÁRNÍ OCHRANA OČIMA DĚTÍ

I tento školní rok se naši sedmáci, osmáci a deváťáci zúčastnili výtvarné soutěže, kterou vyhlašuje Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska: Požární ochrana očima dětí a mládeže. Téma letošního již 49. ročníku je vyhlášeno v tomto znění: HASIČ A KOMÍNY. Ve školním kole vybereme v každé kategorii 3 práce, které pošleme do okresního kola a budeme doufat, že obsadíme třeba nějaké medailové pozice, jako tomu bylo loni.

Mgr. Jana Sobotková

Čas rychle pádí a za námi je polovina dalšího školního roku. Po vánočních prázdninách se žáci opět vrátili do školních lavic. Mnozí z nich se ještě v průběhu měsíce ledna snažili na poslední chvíli vylepšit svoje známky za první pololetí. Svým úplně prvním vysvědčením brzy potěší sebe i své nejbližší žáci první třídy, kteří za svoje krátké působení ve školních lavicích ušli již velký kus cesty. Co takový prvňáček již zvládne? Polovina abecedy, počítání do osmi, psaní kratších slov, a dokonce i čtení jednoduchých vět už je takřka hračkou.

I v ostatních ročnících si žáci v jednotlivých předmětech osvojují nové poznatky a dovednosti. Jediné, co nám všem dosud chybělo, byl sníh, bílé zahrady, pole, louky a kopce, abychom mohli vyrazit na dobrodružnou sněhovou vycházku za poznáním. Tak lákáme paní Zimu alespoň prostřednictvím malování sněhuláků ve výtvarné výchově nebo vyráběním v pracovních činnostech. Sami posuďte, že to nebyla marná námaha, vypadá to totiž, že jsme se konečně všichni dočkali!

Mgr. Monika Sedmíková

Výběr žákovských prací s tematikou „paní Zimy“

RECITACE OPĚT PO ROCE

Vzpomenete si ještě vůbec, kdy jste se učili nějakou básničku? Ono naučit se báseň a přednést ji před širším publikem mohou být dvě odlišné věci! Naši žáci se o tom mohli přesvědčit na

vlastní kůži hned po vánočních svátcích, kdy jsme na druhém stupni prošli třídním recitačním kolem a úspěšně jsme do užšího výběru nominovali z mladší i starší kategorie hned dvanáct nadějných recitátorů.

Tréma a s ní i velké očekávání

postupně gradovaly a vybraní žáci se už nemohli dočkat svého velkého okamžiku. Celé drama vyvrcholilo v úterý 24. ledna uspořádáním školního kola, kterého se zúčastnily všechny ročníky napříč druhým stupněm. V příjemné odpolední atmosféře byly postupně obsazeny všechny stupně vítězů v obou kategoriích. Přiznávám, že odborná porota to tentokrát měla pekelně těžké, protože výkony ve starší kategorii žáků byly opravdu vydatným uměleckým soustem. A publikum? Rozhodně nepřišlo zkrátka, i ono samotné totiž rozhodovalo o svém vítězi.

Srdečně blahopřeji Elišce Blažkové a Elišce Tonarové, které obsadily ve svých kategoriích tu nejvyšší příčku. Jasnou vítězkou publika se stala Adéla Petrusová, která zapůsobila nejen svým svérázným podáním, ale zejména vlastní básnickou tvorbou.

Moje poděkování patří všem účinkujícím, publiku za fanklub, deváťákům za skvělou pomoc s přípravou a samozřejmě také kolegům a kolegyním, kteří se ochotně zhostili své role v odborné porotě. Věřím, že celá akce potěšila nejednu poetickou duši.

Mgr. Anna Janáčková

DĚJEPISNÁ OLYMPIÁDA SE NAŠIM ŽÁKŮM PAVEDLA

V průběhu ledna proběhlo v borovské základní škole školní kolo dějepisné olympiády – tentokrát na téma Rozdělený svět a Československo v něm 1945 – 1992.

Jak už název napovídá, žáci se ve svých pracích zaměřili na dějiny a typické znaky komunismu, život po druhé světové válce či třeba normalizaci. Příjemným zjištěním pro pedagogy byl fakt, že všech dvacet žáků, kteří se do školního kola zapojili, se s úkoly popasovalo nadmíru dobře. Je totiž třeba vnímat i to, že žáci se v hodinách dějepisu s komunismem a dějinami dvacátého století po druhé světové dosud neseznamovali. Přesto dopadly

školní výsledky velmi dobře, všichni účastníci se pohybovali minimálně nad třetinou možného bodového zisku a zvláště někteří mladší žáci ukázali, že jejich znalosti moderních dějin jsou na velmi slušné úrovni. Dobře pracovali s interpretací obrazových materiálů i klíčováním textových otázek.

Školní kolo bylo ve svém výsledku velmi dramatické a boj o vítěze nakonec skončil nerozhodně. O první místo se totiž se shodným bodovým ziskem 53 bodů ze šedesáti možných podělil Štěpán Holas s Filipem Kalendou, s určitým odstupem se pak na třetím místě umístila Tereza Holcmanová.

Oba chlapci se o týden později

zúčastnili okresního kola olympiády v Havlíčkově Brodě – a opět velmi úspěšně! V brodském AZ Centru na ně čekala tvrdá konkurence a těžší otázky, přesto se s úkoly oba mladí dějepisci popasovali dobře. Štěpán Holas obsadil dokonce dělené 7. – 9. místo s 64 body (z 80 možných), Filip skončil na čtrnáctém místě s 57 body.

Díky chlapcům za skvělou reprezentaci školy!

A jak jste na tom se znalostmi moderních dějin vy? Příkladáme na ukázkou některé úlohy. Pamatujte na to, že naše žáky od doby pádu komunismu dělí minimálně osmnáct let. Pro potřeby BL jsou otázky upraveny:

Přiřaďte osobnosti:

Heliodor Píka	- Muž, který nepodepsal tzv. moskevský protokol
Jan Zajíc	- Ministr zahraničních věcí v době komunistického převratu
František Kriegel	- Jedna z prvních obětí režimu, popraven na počátku roku 1949
Jan Masaryk	- Student, který se upálil na protest proti politice KSČ

V roce 1975 na Konferenci o bezpečnosti a spolupráci v Evropě se Československo spolu s dalšími státy východního bloku smluvně zavázalo k dodržování lidských práv. Tento závazek však byl i poté často porušován, což vyvolávalo kritiku z řad občanské opozice.

Jak se nazývá dokument a hnutí, které krátce poté vzniklo a začalo s kritikou nedodržování lidskoprávních závazků z této konference v Československu:

a) Podle propagandy se mandelinka

rozmnožila přirozeným způsobem.

ANO/NE

b) Přemnožení mandelinky bylo využito

ke kampani proti kulakům (bohatým rolníkům). ANO/NE

c) Propaganda tvrdila, že byla mandelinka cíleně použita jako imperialistická zbraň proti komunismu. ANO/NE

d) Spojené státy

americké jsou kampani označené za šířitele mandelinky. ANO/NE

NOVINKY ZE ŠKOLKY

Vstup do nového roku v prvním lednovém týdnu v borovské mateřské škole byl o vyprávění, co všechno děti zažily o vánočních prázdninách, zda byl u nich Ježíšek a nechal jim pod stromečkem nějaké dárky. A protože máme děti i z Ukrajiny, tak se od nich dozvěděly, že u nich se vánoční svátky slaví až po příchodu nového roku.

Probírala se tříkrálová tematika a na vlastní kůži si děti při dramatizaci světoznámého příběhu vyzkoušely cestu do Betléma. Děti si samy rozdělily role, oblékly se do kostýmů a příběh ztvárnily hned několikrát, aby se v rolích prošťídaly.

V obou třídách jsme se věnovali tématu tří králů. Děti vykreslovaly a vystřihovaly obrázky, písmenka K + M + B zkoušely napsat nejprve na tabuli a na královské koruny. Malovaly kometu a hvězdné nebe. Myšky vytvářely také krásné obrázky králů kresbou zmizikem do inkoustového podkladu.

První pátek v novém roce si oddělení Myšek i Housenek odstrojilo vánoční stromeček. Tím symbolicky definitivně děti ukončily vánoční čas.

Podle kalendáře by měla být zima, ale venku to spíš vypadalo na jaro. Děti z obou oddělení měly stejný nápad, ve třídách si vytvořily papírové koule a pěkně si zadovářely i bez sněhu.

Housenky si povídaly o zimních sportech, učily se zimní písničky na rozpohybování těla a pěkně si zacvičily v tělocvičně.

V dalším týdnu se obě třídy věnovaly tématu „Co se děje v zimě v lese“. Myšky i Housenky si povídaly o tom, jak se v lese chovat. Další den se obě třídy vydaly ke krmelci v Kopaninách. Na společnou vycházku se všechny děti velice těšily a cesta jim s kamarády pěkně ubíhala. Děti zvířátkům donesly něco dobrého na zub. Obyvatelé lesa určitě měli z jablek, sena, mrkve a ostatních pochoutek velkou radost. Housenky si pak i svoji vlastní třídu proměnily v malý les. Děti si zkoušely masky všech možných zvířátek. Ve třídě Housenek myslely dál děti na zvířátka

a ptáčky. Učily se jejich jména, počítaly semínka, vyráběly ze semínek krmítka pro ptáčky. Děti z oddělení Myšek nejen na zahradě u školky nasypaly slunečnicová semínka do krmítka, ale cestou také při vycházkách hledaly přístupná krmítka. I do nich děti s radostí sypaly slunečnice.

V rámci čtenářského projektu „Paní učitelko, pane učitel, přijďte nám číst a vyprávět“ třídu předškoláků jako pátý v řadě navštívil pan učitel Jakub Janáček. Přinesl si knihu s názvem „Pražské pohádky“ a jednu fotbalovou pohádku z ní dětem přečetl. Děti mu i tentokrát pokládaly různé otázky.

Ve čtvrtek jely obě třídy opět po měsíci na pásmo pohádek „Brundibáři“ do kina v Krucemburku.

Leden je také ideální měsíc pro zimní sporty, ale bohužel letošní mírné počasí nám nepřeje, děti nemohou vyzkoušet pekáče ani boby. Snad se sněhu ještě dočkáme a nějaký ten kopec sjedeme. Nutno podotknout, že předškoláci ze třídy Housenek se také intenzivně připravují na zápis do první třídy.

kolektiv MŠ

FRANTIŠEK JANÁČEK VZPOMÍNÁ NEJEN NA VÁLKU: V DEVÍTI JSEM DOSTAL OD NĚMCE FACKU, ALE STEJNĚ JSEM NIC NEŘEKL

František Janáček (*1935)

...pokračování z minulého čísla

OSVOBODILI ZAJATCE A NĚMCE POSTŘÍLELI

V březnu 1945 přišla do Peršíkova dvacetičlenná posádka německých vojáků se skupinou asi třiceti válečných zajatců různých národností. Byli mezi nimi Rusové, Poláci, Belgičané i Francouzi. Zajatci jezdili s koňmi po lese a vozili jedlové dřevo do Ždírcu na pilu. Německo nemělo na konci války dostatek surovin a jedlové dřevo používalo na stavbu lodí. Němečtí vojáci přespávali v peršíkovské škole. „Nás děti vyhnali a museli jsme se učit na půdě školy. Učitel musel skákat přes dřevěné trámy, aby nás mohl učit. Říkal, že kdyby nás nechal doma, tak zvlčíme,“ vzpomíná František.

V dubnu 1945 po velikonočních prázdninách podniklo Zarevo akci na likvidaci německých vojáků v Peršíkově. Partyzáni rozstříleli sedm vojáků na silnici před školou, osmého přímo ve škole a jednoho ještě v hospodě. Zajatci se přidali k partyzánům a utekli do lesů. „Ráno jsme šli do školy a viděli jsme rozstřílené vojáky na silnici. Bylo to, jako by někdo vylil na zem pět litrů krve. Až odpoledne jeden občan z Peršíkova zapřáhl vozík s kravami, naložil lopatou tu krev na silnici a odvezl ji na kompost,“ říká.

NA KOPANINÁCH RABOVALI LIDI VÁLEČNOU KOŘIST

Dobu zbývající do konce války prožil František poměrně klidně. Ráno 9. května 1945 někdo po Peršíkově volal, že na Kopaninách je veletrh. Kopaniny byla oblast polí vzdálená necelý kilometr

od Peršíkova. Spousta lidí v okolí se tam šla podívat, také František s bratrem byli zvědaví, co tam uvidí. Našli tam kolonu opuštěných německých aut se zásobami různých věcí. Lidé se vrhli na auta a brali, co jim přišlo pod ruku.

„Tady bylo vidět, co dokáže český člověk, když nemá žádné zábrany. Stálo tam například auto s potravinami se zásobami cukru, kafe či mouky. Ženské z Borové se na to vrhly, jedna z nich našla pytel mouky, pak hned pytel kafe, mouku odhodila a rozházela okolo a brala kafe. Naprostý zmatek. Kdyby si lidé rozumně brali, vyšlo by na všechny,“ vzpomíná.

Ani František neodešel z veletrhu s prázdnou. „Přinesl jsem si domů malovanou krabičku. Uvnitř byly bonbóny, ale ty jsem zahodil, protože jsem měl takovou hrůzu z Němců a bál se, že jsou bonbóny otrávené. Krabičku mám dodnes doma,“ říká.

OTEC BOJOVAL NA BARIKÁDÁCH

Když v Praze 5. května 1945 vypuklo povstání, povstalci osvobodili pankráckou věznici. Povstalci vybídlí osvobozené vězně, že pokud někdo z nich umí zacházet se zbraněmi, ať jim pomůže s povstáním. Kdo nechtěl, mohl odejít domů. Františkov otec chtěl pomoci, tak šel bojovat na barikádě. Němci chtěli utéct před Rudou armádou na západ, hrnuli se do Prahy ze všech stran. Situace se uklidnila až 8. května, kdy Prahu převzali pod kontrolu vlasovci, příslušníci Ruské osvobozené armády, jež bojovala během války na straně Němců. V Praze se však v květnových dnech roku 1945 přidala na stanou povstalců proti zbytkům nacistické armády. Devátého května se Františkov otec rozhodl jít domů. Vydal se pěšky spolu se sedmi lidmi z Cikháje.

Když došli do Kutné Hory, vítali je tam jako hrdiny. Zdejší lidé jim dokonce dali koně, aby nemuseli jít celou cestu domů pěšky. Na koních dojeli až do Nové Vsi u Chotěboře, kde měl Františkov otec provdanou sestru. Zastavil se u ní na návštěvě, povyprávěl jí zážitky z války a přespal tam z 10. na 11. května.

Jediný incident se jim stal během cesty domů v Chotěboři. Tam je několik mladých mužů zastavilo a obvinilo, že jsou převlečení Němci. Vzali jim koně, svázali je a vedli na zdejší městský úřad. Naštěstí šel kolem jeden řezník, který se s otcem Františka dobře znal. „Vy blbci, vždyť to jsou chlapi, co se vrací z kriminálu ke svým rodinám a vy je tady trestáte!“ Zakřičel na ně. Až poté je pustili.

S lidmi z Cikháje se otec Františka rozloučil ve Ždírci nad Doubravou. Zbytek cesty dojel na koni sám. Když přišel do Peršíkova, lidé ho nadšeně zdravili. „Šli jsme mu naproti. Táta stál uprostřed velkého davu. Viděli jsme jeho klobouk, měl ho na hlavě celou dobu, co byl zavřený. I kabát měl pořád stejný,“ vzpomíná František na svého otce, který se vrátil z vězení vyhublý a vážil pouze 51 kilogramů. Okamžitě ustájili v hájence koně. Za to, že přivezl otce v pořádku domů, ho opatrovali dalších patnáct let.

Z POLITICKÝCH DŮVODŮ HO NEVZALI NA ŠKOLU

Ani po válce nebyl život rodiny Janáčkových snadný. František si pamatuje, jak po komunistickém převratu začaly hony na majetnější lidi. „Ve škole jsem seděl vedle kluka, jehož otec měl obchod se smíšeným zbožím. Jednalo se o velmi pracovitěho člověka. Komunističtí funkcionáři jim obchod vzali, museli se odstěhovat. Místo nich tam nastěhovali chudinu a udělali z nich obchodníky,“ říká.

Nešlo však o jediný případ nespravedlivého chování. Komunisté se v Borové tajně domluvili na likvidaci vlastníka továrny na froté ručníky. „V listopadu 1948 nás jako děti vyhnali ze školy a dělaly jsme špalír majiteli fabriky, kterého vedli v řetězech, aby ta jeho potupa byla ještě větší, a i děti ho viděly,“ vzpomíná.

V červnu roku 1950 složil přijímací zkoušky na lesnickou školu v Písku s maturitou. Na přijímacích zkouškách mu oznámili, že ho přijmou, přijde mu papír s informacemi a zařídí mu internát. Místo toho však 28. srpna 1950 dorazil dopis s tím, že se jeho žádost z politických důvodů zamítá bez uvedení více komentářů. Tím však nepříjemná situace zdaleka nekončila.

„Mezitím hned na začátku července přišlo na Okresní národní výbor v Chotěboři udání, že kluk Janáčků od hajného se fláká, a je potřeba ho zařadit do výroby. To, že kluk Janáčků měl své poslední prázdniny, nikdo nebral v potaz,“ říká. Později se dozvěděl, že udání poslal předseda Místního národního výboru v Peršíkově.

Aby nemusel jít do továrny, vzal ho otec k polesnému na Ransko, který ho přijal na pracovní pozici lesního dělníka. Zůstal zde do října roku 1954 než narukoval na vojnu do Písku. Díky tomu mohl navštívit jednoho profesora na písecké lesnické škole a půjčit si od něj učebnice k samostudiu. Ukrýval je na vojně v nočním stolku a po večerech nabíral vědomosti. Na

vojně se vzdělávání nefandilo, proto studoval potají. Z vojny se vrátil v roce 1956 domů a nastoupil do předchozího zaměstnání.

Zanedlouho požádal tehdejšího ředitele Lesního družstva v Přibyslavi, jestli by se mohl přihlásit na státnici pro technickou službu lesní, určenou pro zaměstnance. Souhlas obdržel.

Ke složení státnic mu posloužila i jiná životní náhoda. V červnu 1957 dostal za úkol jet z dalšími sedmi dřevaři do Lesního družstva Nové Hradky na výpomoc, kde měli kácet borovice. Přijeli s ručním nářadím a sekerami. Během této chvíle, když zrovna František Janáček sekal do velké borovice, se nechtěně sekl sekou do levé nohy, přímo do nártu. Přesekl si tři šlachy k prstům a nasekl si tepnu. Rána mu masivně krvácela. Naštěstí k němu hned přiskočili ostatní, ránu zavázali a odnesli ho do nejbližší vesnice, ze které ho sanitka odvezla do nemocnice v Českých Budějovicích. Po týdně byl převezen do nemocnice v Havlíčkově Brodě a pak ho poslali se sádrou domů. Díky této události získal spoustu času na učení ke státnicím. Státní zkoušku úspěšně složil v září 1957 v Jihlavě.

OTEVŘELY SE MU NOVÉ ŽIVOTNÍ MOŽNOSTI

Po absolvování státní zkoušky v Jihlavě se mu otevřely nové možnosti pracovního uplatnění. Hajný v obci Sklené odešel do penze a František Janáček dostal nabídku dělat hajného místo něj. Ve Skleném však dlouho nepobyl. Na Ransku bylo pět hajných a jeden z nich, co pracoval na lesním úseku Hluboká, onemocněl. Odvezli ho do nemocnice v Havlíčkově Brodě, kde doktor řekl, že už se do práce nevrátí. Hledali tak za něj náhradu a vzhledem k tomu, že František Janáček z Ranska pocházel, tak dostal nabídku dělat hajného v Hluboké u Krucemburku. Ve Skleném zůstal pouze měsíc a jeho první úkol na úseku Hluboká bylo připravit rybník pro výlov ryb. „Pro mě byl rok 1957 nejvíce hektický v mém životě. Těch událostí na jednoho bylo až příliš mnoho,“ říká. Práce na Ransku se stala jeho srdeční záležitostí.

V 60. letech měl také možnost dodělat si dálkově střední lesnickou školu. Lesnická škola Trutnov zřídila v Havlíčkově Brodě konzultační

středisko pro dálkové studenty a pět let tam dojížděli kantoři z Trutnova. Pouze na samotné zkoušky museli jezdit studenti do Trutnova. Takto studoval v letech 1961–1966.

Když potřeboval k těžbě dřeva koně, musel jako hajný chodit za místními hospodáři v Hluboké. U jednoho z nich se seznámil se svojí budoucí ženou Miladou a oženil se s ní 24. září 1960. Dcera se narodila v roce 1961 a syn v roce 1963.

Jeho tchán vlastnil hospodářství

František Janáček v uniformě během vojenské služby. Foto: archiv Františka Janáčka

o velikosti dvanácti hektarů a dlouho odmítal vstoupit do JZD (Jednotné zemědělské družstvo), navzdory šikaně zdejších komunistických funkcionářů. Předepisovali mu neúměrně vysoké dodávky zemědělských výrobků a pokud je nesplnil, obviňovali ho z ohrožování zásobování.

V letech 1962 a 1964 skončil za neplnění dodávek u soudu. Do vězení naštěstí nešel, ale dostal dvouletou podmínku. Formy útlaču byly rozsáhlé a každodenní, ať už se jednalo o pravidelné pronásledování policisty na kolech či odebírání vzorků z mléka jako jedinému ze vsi. „Vydržel až do roku 1975, kdy už byl jediný hospodář

ze vsi, který nevstoupil do JZD. Jenže psychický tlak měl natolik rozsáhlý charakter, že už ho nevydržel. Řekl, ať si to tedy sežerou,“ vzpomíná.

S PARTYZÁNY SE POTKAL PO DVACETI LETECH

V květnu roku 1965 se měly uskutečnit velké slavnosti na základě dvacetiletého výročí konce druhé světové války a osvobození Československa Rudou armádou. Okresní národní výbory (ONV) Havlíčkův Brod a Žďár nad Sázavou se proto rozhodly pozvat právě partyzány ze skupiny Zarevo. Několik měsíců před slavností přijel okresní tajemník KSČ z Havlíčkova Brodu do hájenky a ptal se pamětníkovy maminky, jestli si pamatuje jména některých členů skupiny Zareva. Řekla jim je, aby mohli snadněji najít a pozvat do republiky na slavnost.

Jedna část partyzánů byla na slavnostech ve Žďáře nad Sázavou a druhá část zase v Havlíčkově Brodě. Oslavy vyvrcholily v Havlíčkově Borové s oběma skupinami členů Zareva. František Janáček s bratrem se tak rozhodli jet autem do Žďáru pro čtyři partyzány a přivezli je do Borové. Setkání s partyzány bylo velmi dojemné. Janáčkově se s nimi neviděli dvacet let. Na oba Františkovy rodiče partyzáni vzpomínali v dobrém a vážili si jich, projevovali jim velký vděk za poskytnutou pomoc. Dokonce ani příslušníci skupiny Zarevo se mezi sebou neviděli od konce války.

„Partyzáni se po válce neměli dobře. Místo aby se jim Sovětský svaz odvděčil, většinu z nich úřady odklidili na odlehlá místa. Jeden z partyzánů kopal zlato na poloostrově Kola. Jiní pracovali v lese u Pripjatě na Ukrajině. Rubali dřevo a každý týden se museli hlásit,“ vzpomíná.

Slavnost v Borové probíhala nejprve na náměstí u sochy Karla Havlíčka Borovského, následně v sokolovně. Dlouho se však partyzáni v Československu nezdrželi. Hned po skončení slavnosti jeli zpátky do Sovětského svazu.

ŽIL ŽIVOT HAJNÉHO V ODEHLÉ VESNICI

Období Pražského jara v roce 1968, obrodného procesu v KSČ i ve společnosti, osobně moc neprožíval. „My na vesnicích byli úplně zatmění. Televize dávala, co chtěla, noviny psaly, co musely a informovanost

byla minimální," říká. Z invaze vojsk Varšavské smlouvy si pamatuje, že k nim ráno 21. srpna 1968 přiběhla sousedka s tím, aby si poslechli rádio. Pak jel s manželkou a tchánem ráno na pole posekat trávu a z dále viděli kolonu vojenských vozidel, jak jede do Krucemburku.

Atmosféru po invazi a zprávy o sebeupálení Jana Palacha stejně jako jiní lidé vnímal jako tragédii. „Říkali jsme si, že je to hrozné, ale stejně se nic nezmění. Ty bestie to mají tak zařízené, že i kdyby se tady upálilo deset lidí ve vsi, tak se nic nestane," vzpomíná.

Od roku 1972 vznikla ve Ždírci nad Doubravou nová pila, vozili tam dřevo z celého kraje. František Janáček tam začal pracovat jako předavač dřeva a zastupoval lesní závody. Na pile

zůstal do roku 1991, po revoluci už tam nebyl spokojený, protože se tam začaly rozvíjet nekalé praktiky s penězi. Ze Ždírci odešel a začal s manželkou hospodařit po svém tchánovi. Počátky hospodaření nebyly jednoduché, ale postupně se situace ustálila. Nakonec předal hospodářství svému vnukovi.

V roce 2015 ve svých osmdesáti letech dokonce vydal svoji knižní prvotinu s názvem Zelené vzpomínání. V knížce se věnuje událostem ze svého života během minulého století, vzpomíná na své rodiče a čtenář zde najde spoustu informací o lese a Raneckém polesí.

A co je podle něj v životě nejdůležitější? „Na prvním místě je zdraví, vzájemné porozumění a tolerance. Když se nebudeme

tolerovat a nebudeme odpouštět, nic nedokážeme. Všem, kteří kují pikle, se to vrátí," uzavírá své vyprávění.

Lucie Neubauerová

<https://www.pametnaroda.cz/cs/janacek-frantisek-1935>

K + M + B 2023... TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA

I když v sobotu 7. ledna všechno venku připomínalo jaro, svítilo sluníčko a po sněhu ani památky, vyšly děti koledovat v rámci Tříkrálové sbírky. V návaznosti na starou tradici označovaly dveře domů K+M+B 2023, což symbolizuje požehnání příbytku a všem, kdo v něm bydlí.

Do rozrůstající Havlíčkovy Borové jsme letos vyslali o skupinku víc, tedy celkem šest, protože věřte nebo ne, koledování je náročná věc a přeci jen nožičky některých koledníků, například při tak dlouhé ulici jako je Polní, jsou brzy uchozené.

Nesmírně si vážíme toho, že přispíváte nejen peněžním darem do pokladniček Charity České republiky, ale i naše koledníky občerstvujete čajem, bramborákem, řízkou... a těch sladkostí! Těší nás, že jste si za ty roky, co se Tříkrálová sbírka v Havlíčkově Borové a Peršíkově koná, na koledování zvykli a přispíváte.

Opět se vykoledovalo více než v předešlých letech. V Havlíčkově Borové 43.000 korun a 10 Euro, v Peršíkově 8.490 korun.

Výtěžek sbírky je určen na pomoc nemocným, handicapovaným, seniorům, matkám s dětmi v tísní a dalším potřebným především v regionech, kde se sbírka koná. 95 % z vašeho daru putuje na přímou pomoc: 65% putuje Oblastní charitě Havlíčkův Brod na pomoc lidem v nepříznivé situaci

15% využije na projekty Diecézní katolické charity Hradec Králové 10% pomůže potřebným v zahraničí 5 % podpoří celostátní projekty a zákonných 5 % na náklady spojené se sbírkou.

V Havlíčkově Borové koledovali

Anežka a Fanda Nevolovi, Eliška Sobotková, Vaneska Čermáková, Vilda Nevole, Filip Nevole, Katka, Ráďa a Eliška Tonaroví, Bára Hájková, Maruška, Verunka a Honzík Tonaroví, Terka Musilová, Klára Bruknerová, Iveta a Jáchym Dejmalovi, Vašek Kubát a Lukáš Šmíd. Obětavým doprovodem jim byli Lenka Dejmalová, Kamča Havlíčková, Hanka Vencová, Kája Žáková, Věrka Bruknerová a Milda Krčál.

V Peršíkově se koleda neobešla bez Zorky a Rádi Klempířových, Klárky

a Dáji Ende, Elišky Doležalové, Markétky Frühbauerové, Evánka Beláka a Lukáše Peška v doprovodu obou rodičů Ende, maminek Belákové, Nedělkové, Klementové a Frühbauerové.

Všem koledníkům a jejich doprovodu patří velký DÍK, neboť se na akci podílejí dobrovolně a ve svém volném čase.

A obrovský DÍK všem dárcům.

Marie Doležalová

Letošní sestava tříkrálových skupinek. Foto: Marie Doležalová

ČTVRTÝ Z MUDRCŮ PO LETECH OPĚT V BOROVÉ

Hru Čtvrtý z mudrců, která je poděkováním za příspěví do Tříkrálové sbírky, jste mohli vidět na borovském náměstí v neděli 8. ledna. Počasí hercům z řad farníků a dobrovolníků z Havlíčkovy Borové a Velké Losenice příliš nepříjelo.

Čtvrtý z mudrců se hraje s přestávkami už 20 let. Začínalo se ve Velké Losenici u kostelní zvonice, ale hru hostily i obce Vepřová, Malá Losenice, Sázava, Oudoleň nebo například Krucemburk. Vždy je to s obměnou herců, například ti, co ze začátku hráli Ježíška v jeslích v posledních letech hrají třeba pastýře, vojáky nebo dokonce zvukaři. Na hře se podílelo okolo 60 herců plus technici, kteří převáželi a stavěli kulisy.

Příběh o třech králich, mudrcích z východu, známe asi všichni. Kašpar, Melichar a Baltazar vyčetli z hvězd, kdy a kde se narodí Spasitel, a putovali za ním. V Jeruzalémě se na něj ptali krále Heroda, ale našli ho až v Betlémě. K tomuto příběhu byla přidána legenda o čtvrtém z mudrců, který vyšel ze vzdálenější země než ti ostatní, zmeškal setkání v Betlémě a putoval až do Velkého pátku, byla vyprávěna například americkým pastorem Henrym Van Dykem a Němcem Edzardem Schaperem, který se inspiroval jednou pravoslavnou legendou.

Příběh o Artabanovi, který se odpojil od původních třech a svůj dar (tři vzácné rubíny) vyměnil za pomoc nebohým – sirotku, vdově s dětmi a zajatcům. Protože měl dobré srdce a nebyl mu osud trpících lhostejný,

vyměnil i sebe za galejníka a strávil mnoho let přivázaný k veslu na galéře. V jeho blízkosti bylo každému dobře, a proto byl po čase propuštěn. Ve městě se ho ujímají rybáři zrovna v okamžiku, kdy všichni spěchají na horu Golgotu, kde má být poprava. Artaban se postavil pod prostřední kříž, nad nímž se zastavila i jeho hvězda, naposledy zazářila, jako by mu chtěla dát znamení. Pochopil. To byl onen hledaný Král. Artaban klekl pod křížem a vztáhl k němu ruce, jako by ho chtěl obdarovat, ale neměl nic. Svě tři vzácné drahokamy rozdál trpícím. Do dlaní

mu spadly tři krůpěje Kristovy krve, a Artaban šťastně umírá.

I když příběh končí smutně, nese v sobě hluboká poselství. Jaká? Každého diváka mohlo oslovit něco jiného – někdo má životní cestu rovnou a přímou, jiný dlouhou a kamenitou, a někdo těžkou a plnou bolesti. Ale všechny na konci čeká spravedlivá smrt a naděje na jiný, lepší život...

Hercům, technickému zázemí, ale hlavně všem divákům děkujeme!

Marie Doležalová,
Farnost Havlíčkova Borová

Divadelní představení nazvané Čtvrtý z mudrců je ve farnosti Velká Losenice již tradicí. Pojednává o čtvrtém mudrci, který se třemi králi ke svému cíli nedošel. Každý rok se hraje v jiné obci v okolí.
Foto: Jakub Janáček

NAŠE BOROVSKÉ LESY JSOU PLNÉ HUB DOKONCE I V ZIMĚ

Je leden a já vyrážím do lesa na výlet a také na houby. Pozdní podzim byl plný hub, teď je to o trochu horší. Se svými dětmi jsem trávil v přírodě mnoho času. Naučila jsem je znát základní houby, stromy, rostliny. Starší syn se nějak zakoukal do hub, a hlavně do těch podzimních a zimních. Dokonce plánuje složit mykologické zkoušky. Role se otočily a já se stala jeho žákyní. A mám se co učit.

Podzimní a zimní houby se hledají trochu jinak, než jsme zvyklí. Musíte se dívat nahoru (tam může být hlíva) a hlavně na pařezy a do opadaného borůvčí. V listopadu jsme našli boltcovitku bezovou zvanou Jidášovo ucho, lišku nálevkovitou, rosolozub huspenitý, pařezník pozdní a penízovku sametonohou. Tyto rosolovité a občas trochu slizké houby jsou výborné do čínských a thajských polévek, liška nálevkovitá s bílým vínem a smetanou s těstovinami je rychlé a chutné jídlo.

Některým houbám nevadí ani mráz. Např. penízovka sametonohá v mrazu a pod sněhem neroste a jakmile se oteplí, pokračuje v růstu. Houby, hlavně ty, které měly dostatek UV záření, obsahují vitamin D2. Např. liška obecná obsahuje asi 130 µg/kg. Jidášovo ucho obsahuje také více vitaminu D2 než běžné houby. Liška nálevkovitá je na tom ještě lépe. Poslední sběr jsem uskutečnila 2. ledna v novém roce. U Radostína jsem na pařezích našla penízovku sametonohou a dvě sklenice jsem zavařila a věnovala jako dárek.

Takže proč nejít do lesa a přinést něco dobrého na přípravu chutného pokrmu?

Jitka Malcová Jidášovo ucho. Foto: Jitka Malcová

NOVINKY Z KNIHOVNY

NÁVŠTĚVNOST MUZEA A KNIHOVNY V ROCE 2022?

V novém roce spousta z nás rekapituje, tak si i my shrňme zajímavosti a čísla minulého roku. V loňském roce 2022 zavítalo do rodného domu KHB a na expozice našich rodáků – Josefa Stránského a Viktora Dobrovolného 1563 návštěvníků, z toho bylo 1033 platících.

Do knihovny chodilo vloni 91 registrovaných čtenářů, z toho 12 dětí do 15 let. Za danou dobu došlo k 1391 výpůjčkám. Odepsáno bylo 2571 knih a zapsáno 358 knih nových, z nichž většinu jsme dostali darem. V současné době se v knihovním fondu nachází 5.572 knih.

Doufám, že v letošním roce navštíví památník i knihovnu ještě více zvědavých návštěvníků a vášnivých čtenářů – stavte se i vy.

DALŠÍ AUTORSKÉ ČTENÍ V KNIHOVNĚ

Dovolujeme si vás pozvat na druhé autorské čtení Borovačky Jany Sobotkové, která vydala již svou třetí knihu, tentokrát básně o lásce, pod názvem Když je v noci zima. Toto

autorské čtení proběhne v sobotu 25. února 2023 od 17 hodin v rodném domku KHB. Těšit se můžete na samotnou autorku, ale také na hudební doprovod Petra Macouna a přednes básní pozvanými přáteli. Vstupné bude dobrovolné a výtěžek z něj poputuje na nákup nových knih do knihovny.

BŘEZEN – MĚSÍC ČTENÁŘŮ

Blíží se nám měsíc březen – měsíc knih a jejich čtenářů. Na tento měsíc pro vás chystám pár akcí, které mají za úkol podpořit právě vaši chuť ke čtení – KNIŽNÍ FOTO VÝZVU, a v sobotu 11. března

Odpoledne s pohádkou. Na konci března Burzu vyřazených knih.

Ráda bych vás už teď vyzvala k zasílání vašich fotografií s knihou, kterou byste chtěli ostatním doporučit ke čtení na email: knihovna@havlickovaborova.cz. Fotografie budou zveřejněny v březnu na našich sociálních sítích a také v dubnových BL. Pojďme se vzájemně inspirovat.

Klára Vencová

Místní knihovna
Havlíčková Borová
pořádá

Odpoledne s pohádkou

**v sobotu 11. března 2023
od 15 hodin**

v Památníku Karla Havlíčka Borovského
v Havlíčkově Borové.

Těšit se můžete na čtení, malování, i malý dárek.

ZAKONČENÍ ROKU U MLADÝCH HASIČŮ

Uplynulý rok jsme již tradičně zakončili vánoční besídkou v hasičárně. V posledních měsících roku 2022 jsme se scházeli každý pátek v hasičské zbrojnici a pilovali především značky, ale také uzly nebo požární ochranu. Z důvodu vydání nových směrnic se nekonal podzimní závod požární všestrannosti. V letošním roce nás tedy čeká pár změn a také více soutěží. Dále jsme zhodnotili uplynulou sezónu.

Velice nás těší zájem dětí o hasičský kroužek, v posledních dvou letech jsme přivítali spoustu nových členů. Těšíme se na soutěže, které nás čekají v novém roce 2023.

Za mladé hasiče,
Eliška Hájková

FOTBAL NESPÍ. MLÁDEŽNICKÉ TÝMY HRAJÍ I V ZIMĚ

Starší příprava TJ Sokol předvedla na turnaji v Novém Městě na Moravě povedené výkony. Sestava zleva: Šmíd, Tonar, Janáček, Doležal, Zubál, Babák. Dole zleva: Slejška, Veselý, Šnajdr. Foto: Jakub Janáček

Zimní pauza nebrání mladým hráčům TJ Sokol Havlíčkova Borová, aby se pilně připravovali na jarní sezónu. Nejmladší fotbalisté a fotbalistky se připravují hlavně ve vnitřních prostorech, dorost vyráží za zápasy i na venkovní hřiště.

V polovině ledna dorostenci vyrazili na přátelské utkání na umělou trávu do Chotěboře, kde se střetli s Tisem. Utkání sice ukázalo, na čem je třeba v přípravě zapracovat, ale chlapcům se herně vcelku dařilo a zvítězili 4:1 (Němec, Janáček, Smejkal, Kulhánek).

Malí fotbalisté ročníku 2015 a mladší 15. ledna vyjeli na halový turnaj do Skutče, kde změřili síly s několika velmi kvalitními celky. Ve skupině se nám postavil Náchod, Chrudim, Choceň

a Rosice. Silné týmy byly výsledkově nad naše síly (0:5, 0:4, 0:2, 1:3), ale v utkání o deváté místo jsme zabrali a porazili Hlinsko 2:1. Hlavně jsme však načerpali spoustu cenných zkušeností a zážitků!

Ve druhé polovině ledna se jeden z výběrů starší přípravy ukázal na halovém turnaji v Novém Městě na Moravě. Je třeba říci, že jsme na akci zanechali opravdu velmi dobrý dojem. Opět jsme skončili s bronzovými medailkami na třetím místě (na čtvrtém turnaji za sebou...), ale herně

se nám opravdu dařilo. Chlapci hráli s nasazením, odvážně a o lepší umístění nás připravila pouze tragická koncovka. Dokonce i v jediném utkání, které jsme vysoko prohráli, jsme byli pro soupeře minimálně vyrovnaným soupeřem a například zápas s Velkým Meziříčím snesl oboustranně vysoké parametry. Postupně jsme se utkali s Rosicemi u Brna (0:0), Měřínem (3:1), Moravcem/Bobrová (0:0), Novým Městem na Moravě (0:6) i Velkým Meziříčím (3:2) a kluci předvedli, že se mohou měřit takřka s každým.

Naše přípravy čeká i v únoru několik halových turnajů. Mladší pojedou do Přibyslavi, starší také do Přibyslavi a dvakrát do Skutče, kde budou sbírat zkušenosti třeba proti Hradci Králové, Rychnovu nad Kněžnou nebo Motorletu Praha.

S poctivým tréninkem začali také naši mladší žáci, které taky v únoru čeká halový turnaj v Přibyslavi.

Jakub Janáček

Fotbaloví dorostenci v lednu sehráli přátelské utkání na umělé trávě v Chotěboři proti týmu TJ Tis. Borová zvítězila 4:1. Foto: Aleš Frühbauer

BURZA OBLEČENÍ TENTOKRÁT S NOVINKOU: ERGONOMICKÁ NOSÍTKA I S PORADNOU ZKUŠENÝCH MAMINEK

Milé maminky a příznivci burzy, blíží se nám burza dětského oblečení a potřeb pro období jaro/léto. Prodej se opět uskuteční v borovské hasičárně, a to v pátek 3.3. od 14 do 17 hodin.

Pokud má někdo nový zájem zkusit po svých dětech prodat věci, které již nevyužijete, neváhejte nás do 17. 2. kontaktovat na email: margeistova@seznam.cz

Novinka - ergonomická nosítka a nosící šátky

Byly bychom velice rády, pokud by se nám podařilo zařadit do naší burzy i kategorii ergonomických nosítek a nosících šátků. Nošení se stává již zcela běžnou součástí mateřství a pořizovací cena těchto nosících pomůcek je poměrně vysoká. Proto věříme, že již nepotřebná nosítka a šátky mohou najít uplatnění u dalších nosnic. Určitě budeme v burze nabízet pouze čistá/vypraná ergonomická nosítka, která splňují požadavky správného fyziologického vývoje dítěte. Značek je na trhu opravdu hodně, proto je nutno rozlišit ergonomická nosítka od tzv. visítek, ve kterých děti skutečně visí a není podporován správný fyziologický vývoj dítěte (Chicco, Babybjörn a pod.). Pokud máte nějaké nosící pomůcky k dispozici a zvažujete jejich prodej a třeba si nejste jisté, nebo máte jiné dotazy, klidně se na nás neváhejte obrátit, jsme vám určité na mailu janackova.lucie.j@gmail.com k dispozici.

Markéta Geistová,
Sbor dobrovolných matek

KALENDÁŘ AKCÍ PŘED NÁMI

11. 2. 2023	20:00	HASIČSKÝ PLES, pozdávka str. 2
18. 2. 2023	7:30	MASOPUST, pozdávka str. 2
19. 2. 2023	14:00	DĚTSKÝ KARNEVAL, pozdávka str. 2
24. 2. 2023	17:30	LAPONSKO OČIMA DOBROVOLNÍKA, pozdávka str. 2
25. 2. 2023	17:00	KDYŽ JE V NOCI ZIMA, AUTORSKÉ ČTENÍ, pozdávka str. 2
3. 3. 2023	14:00 - 17:00	BURZA DĚTSKÉHO OBLEČENÍ, pozdávka str. 2
11. 3. 2023	15:00	odpoledne s pohádkou, pozdávka str. 16
		KNIŽNÍ FOTOVÝZVA, více info. na str. 16

Dne 12. února uplyne 20 let od úmrtí Jiřiny Tonarové a 13. února 32 let od úmrtí Františka Tonara. Za tichou vzpomínku děkují děti s rodinami.

MÍSTNÍ POPLATEK
ZA KOMUNÁLNÍ ODPAD
V ROCE 2023

POPLATEK V ROCE 2023 činí 700 Kč dle Obecně závazné vyhlášky městyse č. 1/2022, o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství.

Poplatníkem je fyzická osoba přihlášená v obci, nebo vlastník nemovitě věci zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve které není přihlášená žádná fyzická osoba a která je umístěna na území obce.

Poplatník je povinen podat správci poplatku ohlášení nejpozději do 30 dnů ode dne vzniku své poplatkové povinnosti.

Poplatek je splatný v roce 2023 ve dvou stejných splátkách, a to nejpozději do 30. 4. a do 31. 10. příslušného kalendářního roku.

POVINNOSTI PODNIKATELŮ PŘI
NAKLÁDÁNÍ S ODPADY

Každý podnikatelský subjekt, při jehož činnosti vznikají odpady, se stává původcem odpadů a je povinen likvidovat odpady ze své živnosti v souladu se zákonem o odpadech (zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech).

Každý podnikatel by si měl především zajistit likvidaci odpadu.

V úvahu přicházejí dvě možná řešení – buď se připojí k systému odpadového hospodářství, které je nastaveno v dané obci, a to na základě písemné smlouvy anebo si zajistí externě vlastního dodavatele odpadové služby, který je k tomu způsobilý. Každý podnikatel by tedy měl mít zajištěnou likvidaci odpadů na základě písemné smlouvy s oprávněnou osobou (svozovou společností).

Žádný podnikatel by neměl „parazitovat“ na systému obce a dávat odpady ze své výdělečné činnosti do nádob, které jsou určeny pro občany obce (barevné nádoby na separovaný odpad, popelnice na komunální odpad, sběrný dvůr). A to bez ohledu na to, zda je zároveň občanem obce a platí za likvidaci odpadu ze své domácnosti.

Za porušení zákona o odpadech hrozí pokuta až do výše 1 000 000 Kč.

CENÍK pro právnické osoby či
podnikající fyzické osoby

s platností a účinností od 1. 1. 2022, dle kapacity a množství sběrných nádob:

za popelnici o objemu do 120 l včetně	1.200,00 Kč/rok
za popelnici o objemu 240 l	2.400,00 Kč/rok

SBĚRNÝ DVŮR

V lednu bude otevřen sběrný dvůr:
středa - 1. 2., 15. 2.

a sobota - 11. 2., 25. 2.

Otevírací doba je vždy od 10 do 12 hodin.

SPOLEČENSKÉ OKÉNKO

NAROZENINY, VÝROČÍ smutná i veselá, **NAROZENÍ DÍTĚTE, PODĚKOVÁNÍ**, to vše patří do společenského okénka, které však v Borovských listech dosud chybělo. Rádi bychom to napravili a dali lidem v obci příležitost připomenout si nějakou událost a výročí společně.

V řadě zpravodajů v okolí podobná rubrika vychází a lidé jejím prostřednictvím popřejí mamince či tatínkovi k jubileu, manžel/manželka zavzpomíná na svého zesnulého partnera, rodiče se pochlubí narozením dítěte. To vše může v rubrice být, a třeba i s fotografií. Zveřejnění je zdarma. Máte-li zájem, pište nám na redakcni.rada.hb@gmail.com nebo se zastavte na úřadu městyse osobně.

ZUBNÍ POHOTOVOST ÚNOR 2023

4. - 5. 2.	Dr. Semchuk Alina, Lánecká 970, Světlá n.Sázavou, tel: 569453246
11. - 12. 2.	MUDr. Ulybinová Kateřina, Husovo nám. 235, Ledec n. Sázavou, tel.: 569722318
18. - 19. 2.	MDDr. Havlíček Ondřej, Sázavská 427, Habry, tel.: 777 730 557
25. - 26. 2.	MDDr. Maštálka Vojtěch, Habrecká 450, Ledec n.Sázavou, tel: 721132134

V případě, že je služba NEOBSAZENA, je možno využít zubní pohotovosti v okrese Jihlava - <https://www.nemji.cz/zubni-pohotovost-2013/d-5531>

Housenky vyráběly jednoduchá krmitka pro ptáčky. Foto: MŠ

Ve třídě Housenek se usadila paní Zima. Foto: MŠ

Příchod tří králů si ve třídě sehrály i děti ze třídy Myšek. Foto: MŠ

Malé Myšky se učí starat se v zimě o ptáčky. Foto: MŠ

Konečně nám napadl sníh a Myšky si ho náležitě užívají. Foto: MŠ

Vítězové školního kola olympiády z dějepisu. Foto: ZŠ

Lyžařský kurz, na který vyjeli žáci sedmé, osmé a deváté třídy borovské školy, začal poslední lednovou nedělí v Deštné v Orlických horách. Po výkonech na svazích všem účastníkům notně vyhládlo. Foto: Jakub Janáček

Zásah na poli vedle ulice Polní, kde vyvěrala voda a tekla na silnici. Foto: Petr Kučera

Tříkrálová sbírka se pravidelně koná i v Peršíkově. Foto: Drahoslava Ende

Zastupitelé se před lednovým zastupitelstvem podívali do nové školky. Foto: Simona Karásková

Tradiční Myslivecký ples v borovské sokolovně zahájil plesovou sezónu. Foto: Jan Smejkal

Při předtančení na školním a obecním plese si přítomní užili vystoupení týmu aerobiku z Příbyslavi a mažoretěk z Chotěboře. Foto: Jitka Malcová

Vysypávání urny v druhém kole volby prezidenta. Více informací na str. 6. Foto: Magda Hošáková

Takhle krásně tady máme, aneb když zima čaruje v okolí Havlíčkovy Borové. Foto: Jitka Malcová